

Philip Reeve – Kävelevät koneet (Mortal engines 2001)
Suomentanut Tero Kuittinen.
Karisto 2004.

Hämmentävä esikoisromaani tulevaisuuden maailmasta

Hämmentävä on oikea sana kuvaamaan Philip Reeven palkittua esikoisromaania *Kävelevät koneet*, tätä realistista kertomusta elämäntaistelun kovuudesta ja raakuudesta tulevaisuuden maailmassa. Tässä maailmassa eletään kaupunkidarwinismin periaatteita noudattaen: kaupungit ovat aina liikkeessä, sillä hengissä selviytyäkseen isommat kaupungit saalistavat ja syövät pienempiään. Liikkeessä pysyminen on kaiken elämisen ehto. Näin ainakin Tom on kasvatettu uskomaan, mutta joutuessaan selviytymään kulkukaupunkien metsästysmailla Tom alkaa pikkuhiljaa tajuta, että on olemassa muitakin tapoja elää. Liikkuvassa Lontoossa suojattua elämää elänyt Kate joutuu myös toisenlaisen todellisuuden kanssa kosketuksiin Tomin, ja eritoten Hesterin kautta. Reeven tarina on yhtä aikaa kiehtova ja pelottava. Outo maailma rakentuu kolmen eri päähenkilön ja lukuisien sivuhenkilöiden varaan. Tarina pitää sisällään paljon; niin kasvamista ja aikuistumista, rakastumista, kärsimystä kuin kuolemaakin. Varsinkin Hester, rujo nuori nainen on Tomille peili, josta elämän katkera puoli konkreettisesti heijastuu. Ikiaikainen oikeuden puolesta ja vääryyttä vastaan taisteleva on myös yksi teemoista, mutta Reeve onnistuu esittämään asioita niin kuin ne ovat elävässä elämässäkin: oikeutta ja vääryyttä ei aina pysty erottamaan toisistaan. Näin vanha teema toimii hyvällä tavalla tarinaa kannattelevana elementtinä. Erikoisen, tunteita herättävän ja nimenomaan hämmentävän teoksesta tekee sen realistinen tapa käsitellä raakuutta, kärsimystä ja kuolemaa. Nämä teemat eivät yleensä löydä tietään lasten- ja nuorten romaaneihin näin suorasti kuvattuina. Lasten- ja nuorten romaaniksi *Kävelevät koneet* on hyvin raaka, mutta toisaalta se esittelee nuorelle lukijalle ihmisluonnon pimeän puolen hyvin ymmärrettävällä tavalla henkilöhahmojensa kautta: tässä romaanissa moni 'sankarillinen' henkilö hahmo kärsii tai kuolee toisten ihmisten oman edun tavoittelun vuoksi. Reeven esikoinen on virallisesti luokiteltu fantasiaseikkailuksi. Reeve kuitenkin tuo romaaniin realismin elementin, jonka vuoksi genreä johon teoksen voisi lukea, ei ole olemassakaan. Reeve on näköjään luomassa lasten- ja nuortenkirjallisuuden puolelle jotakin, joka on aivan omaa lajiaan. Reeve on myös kirjoittanut *Käveleville koneille* jatko-osan *Predator's gold*, josta toivon mukaan saadaan myös suomenkielinen versio.

Maria Loikkanen